

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 15

Maribor, sobota, 8 februarja 1941

Leto XVI

Angleži v Bengaziju

V Eritreji so boji za Keren. — Napredovanje proti Gondarju v Abesiniji

Angleško vojno poročilo: Dne 6. t. m. so angleške čete na svojem prodiranju v Cirenajki zavzele Bengazi, glavno mesto italijanske Libije.

Reuter. Angleške čete so dne 4. t. m. zasedle mesto Cireno ob libijski obali, ki leži 80 km zapadno od Derne. Pri tem so enostavno obkrožile in obšle mesto Apolonijo, kjer se je prvotno pričakovalo, da bo prišlo do spopada z italijansko vojsko. Apolonija je utrjeno mesto z modernim letališčem, ki pa je sedaj seveda brez pomena. Zavzetje Apolonije je vprašanje kratkega časa. Od Cirene napredujejo angleške čete dalje ob morski obali, ki se tu začne zaokroževati v veliki Syrski zaliv, v katerem leži glavno mesto Libije, Bengazi. Ujetih je bilo 400 razpršenih sovražnikov.

Istočasno so angleške čete krenile tudi po cesti iz Cirene naravnost na jug, proti Mektili, pred katero se že nahaja angleška armada, ki je prodirala tja od vzhoda, po cesti, ki pelje iz Tobruka skozi puščavo, do Bengazija.

Angleška letala napadajo mesto Barco, do kamor je speljana železnica iz Bengazija proti severu, bengazijsko letališče Berko in vojaške utrdbe ter pristanišče Bengazija.

Italijanske čete se umikajo takorekoč brez strela, pač pa na umiku minirajo cesto, toda saperski oddelki, ki gredo pred angleškimi motoriziranimi kolonami, sproti uničujejo mine.

Angleško vojno poročilo: Dne 5. in 6. t. m. so angleške čete nadaljevale s prodiranjem proti Bengaziju. Nič ne ka-

že, da mislijo Italijani na kakšen odpor. Letala so neprestano v akciji. Italijani imajo samo še dve letališči v Cirenajki, ki pa sta izpostavljeni stalnim napadom angleških letal. V razseh okoli Katre

V Eritreji

Reuter. Angleške čete so po osvojitvi Agordata krenile v smeri proti Kerenu, ki je druga večja železniška postaja na progi Agordat—Keren—Asmara—Masua ob Rdečem morju. Okolica Kerena je utrjena, razen tega vodita pa proga in cesta tod skozi gorate predele. Čete, ki so krenile izpred Agordata po cesti južnovzhodno na Barentu, so zasedle kraj Biscundi, ki leži ob cesti, katera vodi iz Asmare v Aduo v Abesiniji, odkoder so pred leti Italijani začeli s prodiranjem v to deželo.

V Eritreji so se dne 5. t. m. nadaljevali boji za posest mesta Keren. Italijani branijo utrdbe, ki so okrog mesta. Južno od Barentuja sta bili zaplenjeni dve nepoškodovani italijanski letali in eno uničeno. V bojih zadnjih dni je bilo vjetih 1500 italijanskih vojakov.

V Abesiniji

Reuter. Sunek angleških in abesinskih čet iz Sudana v smeri čez Metemo proti Gondarju, vzhodno od Tanskega jezera, se uspešno razvija. Doslej so čete prodrle 110 km globoko v Abesinijo. Na cesti je mnogo od Italijanov opuščenega vojnega materijala in oklopnih voz. Južno afriške čete, ki z juga, iz Kenije prodirajo v Abesinijo, so ponekod dospele že 60 km v notranjost dežele.

Na cesti proti Gondarju polagajo Italijani mine, ki jih bodo sproti uničile.

Boji na albanskem bojišču

At. ag. Dne 4. t. m. so grške čete zavzele važne sovražne postojanke, vjele več sovražnikov in zaplenile mnogo vojnega materijala in živeža.

Postojanke, ki jih zavzemajo Grki, predstavljajo izredno dobro zgrajen italijanski utrdbeni pas, ki ga je bilo treba obiti. Ta pas je najbolj močno zgrajen ravno pri Klisuri in Tepeleniju. Tepeleni je sedaj od treh strani obkoljen in se bo Italijanom težko umakniti iz globokega »žepa«. — Mesto samo je dne 4. t. m. gorelo. Sodi se, da so Italijani zažgali zaloge in vojaške objekte.

Dne 5. t. m. so Grki zavzeli neko važno postojanko, ki je ključ za nadaljnje prodiranje v smeri proti Valooni in Beratu. Pri tej priliki je bilo vjetih 180 Italijanov.

Vedno hujša letalska vojna na zapadu

Nemci o sestreljenih angleških letalih

Dne 5. t. m. so nemška letala napadla poljske utrdbe pri Harwichu in ladje v ustju Temze. Potopljen je bil 3000 tonski parnik, večja ladja pa je bila zadeta. Ob irski obali je bil zadet nek parnik. Med bombardiranjem objektov v južnovzhodni Angliji je izbruhnilo več požarov. 4. in 5. t. m. je sovražnik izgubil 21 letal.

Pri dnevnem napadu angleških bombnikov na francosko obalo dne 5. t. m.

je bilo sestreljenih 17 angleških letal.

Nemško vojno poročilo: V noči na 6. t. m. so nemška letala napadla orožarne v srednji Angliji, važne vojaške naprave, letališča in železnice v vzhodni ter jugovzhodni Angliji.

Angleški letalski napadi

Reuter. V noči na 5. t. m. so angleška letala izvedla obsežne napade na zasedene pokrajine in industrijska sre-

V italijanski Somaliji

operirajo manjše skupine angleške vojske, ki so ponekod že 60 do 80 km čez mejo, ne da bi doslej prišlo do kakšnih resnejših spopadov z Italijani, ki se umikajo.

Napad na otok Rhodos

v italijanskem otočju Dodekanez, so izvedla angleška letala dne 5. t. m.

Letalske izgube v Afriki

Dne 4. t. m. je bilo v vsej Afriki sestreljenih 30 italijanskih letal, 2 angleški se nista vrnili.

Italijani uspešno odbijajo napade

Italijansko vojno poročilo javlja, da so dne 4. t. m. bili letalski boji v Libiji. Na severnem bojišču vzhodne Afrike so italijanske čete odbile sovražnika, ki se je približal novi utrjeni bojni črti. Na južnem bojišču pa so se italijanski oddelki po srditem boju, v katerem so prizadejali sovražniku znatne izgube, umaknili z neke prednje, izpostavljene postojanke na meji vzhodno od Lafanije. Naše letalstvo je močno napadalo in sestrelilo dve angleški letali.

Italijansko vojno poročilo: Dne 5. t. m. so naša letala s strojnicami razpršila angleške motorizirane oddelke. — V vzhodni Afriki so bile srdite borbe okrog Kerena. Naša letala so sestrelila 3 letala. Podmornica »Prima Longobarda« je potopila 5200 tonski angleški parnik »Orla«.

V Rimu so bile velike manifestacije za Mussolinija in Hitlerja ter proti lažni angleški propagandi o demonstracijah v Italiji.

dišča v Porurju. Bombardirani so bili kraji: Cherburg, Brest, Dunkerque in Dieppe ter Cannes v Franciji. Bombe so bile vržene na ladjedelnice, ladijske popravilnice in letališča. Hudo je bilo bombardirano industrijsko središče Düsseldorf in pri tem zadet tudi nek vlak, ki ga je takoj nato zajel požar.

Dne 5. t. m. popoldne so angleška letala ponovno napadla francosko obalo. Ti napadi so bili največji angleški letalski napadi v zadnjih 14 dnevih.

Ob zapadni obali je bil sestreljen nemški strmoglavec.

Dne 6. t. m. je vladala nad angleškim otokom megla in vreme ni dopuščalo nobenih večjih letalskih podvigov.

Koliko letal dobi Anglija iz Zedinjenih držav?

CBS. Anglija je dobila v decembru lani 800 letal, v januarju letos 900 in v februarju jih bo prejela 1200. V tem času pa je tudi njena lastna proizvodnja silno narasla.

Matična bojna ladja „Illustrious“

ki jo je zadel nemški 500 kg težki torpedo v boju pri Sardiniji, je dne 5. t. m. priplula sama v aleksandrijsko pristanišče. Torpedo, ki se je razletel na ladji, je ubil 80 mož posadke in uničil 20 letal na krovu.

Letala, ki so pred par dnevi bombardirala jez pri Tirsu na Sardiniji, so bila z matične ladje »Arc Royal«, za

V. P.:

Premirje in enakopravnost

Novi šef slovenskega dela JRZ g. dr. Kulovec je na zborovanju te stranke, katero se je vršilo preteklo nedeljo v Celju, med drugim izjavil tudi sledeče:

»Ni sedaj čas, da bi se stranke med seboj prepirjale in razpravljale pred javnostjo majhne osebne ali druge zadevice. Želimo, da zaradi vsega naroda nastopi med nami pomiritev. Ali ne bi bilo lepo in dostojanstveno, ako bi se naša javna glasila dvignila visoko nad dnevne strasti in bi iz tega vidika obdelovala naša narodna in državna vprašanja.«

Ta izjava ministra dr. Kulovca je vsekakor važna za naš socialistični pokret, kakor za vso slovensko javnost, že zaradi tega, ker nismo od te strani takih izjav slišali že od l. 1917. dalje. V t. m. je izjava g. ministra veran prikaz novega razpoloženja v stranki, kateri je stopil na čelo, je to izjavo tudi od naše strani za pozdraviti.

Socialisti se dobro zavedamo težkega položaja, ki je nastal za nas vse zaradi vojne, ki divja okrog nas. Zavedamo se tudi nevarnosti, ki nam groze, zato nam ni in ne more biti vseeno, kako se razvija naša notranja in zunanja politika, ker nismo bili in nočemo biti pristajali politike »čim slabše tem bolje«, četudi bi nam taka politika, strankarsko vzeto, začasno bila koristnejša. — Socialisti gradimo naš pokret na realnih temeljih, gradimo pokret, ki naj delovnemu ljudstvu donaja gospodarske in socialne koristi, ne da bi pri tem zgubili izpred oči svoj cilj.

Iz teh vidikov stremimo po notranji politični, gospodarski in socialni konsolidaciji, ker le tako more delovno ljudstvo braniti svoje pravice in zboljšati svoj položaj. Zato želimo, da se meščanske stranke med seboj pomirijo, kar bomo mi le pozdravili in pod dani pogoji tudi podpirali, kakor smo aktivno podpirali enotno narodno gibanje v letih 1917—1919, ker nam je konsolidacija v prid naroda in države nad začasnimi strankinimi ali osebnimi koristmi.

Smatramo pa, da je predpogoj za premirje med političnimi skupinami v Sloveniji in državi, omogočitev in zagotovitev popolne enakopravnosti vseh ustvarjajočih sil pri odločanju v vseh političnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih vprašanjih, ki se tičejo vseh državljnov, predvsem pa delovnega ljudstva. Brez zagotovitve te enakopravnosti, je vsako premirje samo namišljeno in varanje samega sebe ter javnosti. Ni mogoče iskrenega sodelovanja tam, kjer so nadrejeni in podrejeni.

Vsi naj bi kot enakopravni partnerji sodelovali v teh usodepolnih časih. — Predvsem je treba omogočiti delavskemu razredu enakopravnost pred zakoni, svobodo združevanja in obrambo svojih interesov. Le delavec, ki se bo čutil svobodnega in enakopravnega državljan, bo tudi iskren borec za vsa vprašanja, ki so nam skupna, zlasti pa borec za neodvisnost države in nedotakljivost njenih mej.

Kitajci oznanjajo novo veliko zmago

Kitajsko vojno ministrstvo javlja, da so kitajske čete v pokrajini Honan premagale Japonce, ki so jih zvale v zasledo. Japonci so imeli 9000 mrtvih in ranjenih.

Diplomatične akcije priprava za vojne podvige

Položaj v Franciji

Ni nobenega dvoma več, da je v teku velika diplomatska akcija, ki naj Francijo podredi Nemčiji in Italiji. To akcijo podpira bivši namestnik maršala Petaina, odstavljeno minister Laval iz Pariza, ki je sedaj pod nemško upravo.

Še vedno se ne ve, zakaj gre. Samo lyonski radio ponovno naglašajo, da francosko brodogradništvo ne bo izročeno nikomur, ampak bo služilo samo Franciji.

Italijanski listi podpirajo diplomatsko akcijo proti Franciji tako-le: »Francija še vedno čaka na nov obračun in nov Versailles. Vlada noče stopiti v tesnejše stike z Nemčijo in Italijo, tako dolgo, dokler ne bo opazila, da so Angličani pripravljeno položiti orožje.«

Razne okolnosti kažejo, da bi Nemčija in Italija radi dobili francoska pristanišča v južni Franciji in pa v Tunisu, Alžiru in Maroku, kot oporišča za vojno proti Angliji na Sredozemskem morju in v Afriki.

S tem pa ni sporazumna Francija, kajti italijanski listi javno vprašujejo francosko vlado, zakaj Francozi grade zadnje čase utrdbe na italijanski meji in zakaj utrjuje general Weygand Tunis.

Grožnje iz Španije

List španskih fašistov »Arriba« je začel napadati Anglijo zaradi blokade, ki da je kriva velikega pomanjkanja v deželi. List pravi, da se je država odpočila od državljanske vojne in da je sedaj zopet napočil trenutek, ko je treba začeti s trdovratno ofenzivo, namesto pre-

vidne obrambe, če želimo, da bo Španija postala nekaj drugega, kakor puščava, po kateri se skrivajo zadnji izgledovani ostanki ponosnih vojakov.«

Na vrsti je še vedno Bolgarija

Turški listi pišejo, da z odstranitvijo kmetijskega ministra Bagrjanova, ki je odločen privrženec držav osi, še vedno ni izključeno, da ne bi Bolgarija pristopila k trojni zvezi in zaprosila Nemčijo, da pošlje svojo armado v deželo. Ta trenutek še ni dozorel, toda turška vlada ima v rokah dokaze, ki opravičujejo njeno nezaupanje. V zvezi s posvetovanjem turškega in angleškega generalnega štaba, pa so zadnjič pisali turški listi, da bi pohod nemške vojske na Balkan sprožil vojno, ker bi Turčija ne mogla mirno gledati zasedbe Bolgarije. — Predsednik bolgarske vlade pravi, da bo po odhodu Bagrjanova, ki se ni strinjal s politiko vlade, ostalo vse tako kot doslej. Nemški tisk pa pravi, da se je Bagrjanov žrtvoval za napredek Bolgarije. Nemčija se ne bo vmešavala v bolgarske zadeve, znala pa bo zavarovati svoje koristi. Nemški zunanji minister Ribbentrop pa je v listu »Berlin-Rim-Tokio« napisal članek, ki napoveduje pristop Bolgarije k trozvezi.

Kakor vidimo, je v teku velika diplomatska igra na jugovzhodnem in jugozapadnem delu Evrope, ki v vsaki

Delna razdelitev centralističnih skladov

ki jih je okrog 130

Te dni je izšla uredba o razdelitvi skladov, čijih del mora dobiti banovina Hrvatska. Skupno je razdeljenih 40 skladov iz področij najrazličnejših ministrstev, iz katerih bo dobila banovina Hrvatska okrog 50 milijonov dinarjev.

Vseh skladov pa je okrog 130 in se cenijo njihovo premoženje na okrog 1785 milijonov dinarjev. Iz gornjega je torej

razvidno, da so bili zaenkrat razdeljeni samo manjši skladi, po načelu, da Hrvatski pripade 29 odstotkov premoženja teh fondov, kakor se skladi tudi imenujejo.

Kdaj bo del teh skladov prenešen tudi na Slovenijo, ni mogoče reči, gotovo pa ne prej, predno Slovenija ne bo dobila široke samouprave.

Bombni atentati v Zagrebu

Eksplodirala bomba v angleškem klubu v Zagrebu

Dne 4. t. m. je v angleškem klubu v Zagrebu eksplodirala bomba, ki je bila položena pred vrati čitalnice v prvem nastropju. Eksplodirala je napravila strašno opustošenje. 38 oken je bilo razbitih in več vrat je vrglo s tečajev. Uničena je bila tudi oprema. Najtrašnejše pa je, da je ženi ing. Schwartz, ki se je v času eksplozije mudila v prostorih, tako razmesarilo obe nogi, da so ju ji morali v bolnišnici odrezati. Njena prijateljica, ki je bila z njo v knjižnici, je k sreči samo lažje ranjena. — Ta atentat je povzročil v Zagrebu veliko ogorčenje. Kdo je izvršil atentat, se ne ve, pa tudi ni važno, bolj važno je, kdo so tisti, ki so dali pobudo in ga naročili.

je odtrgala ženi nekega inženjerja obe nogi.

Ako ne najdemo atentatorja, bo morala plačati škodo zagrebska mestna občina po zakonu, ki je bil svoj čas uveljavljen, z izrecnim namenom, da se zaščiti imovina pristašev prejšnjih režimov, katerim so pristaši hrvatskega nacionalnega gibanja delali škodo na njih in v vinogradih, pa tudi s tem, da so jim demolarili hiše in jih pobijali.

Pred kakšnimi štirimi tedni pa je eksplodirala bomba pod rotacijo v tiskarni »Grafika« v Zagrebu in jo uničila. — Tiskarna je last prvaka samostojnih demokratov Večeslava Vildera.

Doma in po svetu

Ker ni narodne skupščine. Dne 3. t. m. so imeli samostojni demokrati v Zagrebu konferenco svoje stranke, na kateri je govoril glavni tajnik Sava Kosanović, rekel je: »Ako bi danes imeli narodno skupščino in hrvatski sabor, bi se bili izognili mnogim pogreškam, imeli bi ventil narodnega razpoloženja, dobili bi sliko političnega razpoloženja zlasti v Srbiji, ki bi bila zelo važna za razvoj političnih prilik pri nas.« — »Hrvatski dnevnik« pritrjuje tem izjavam in pravi: »Mi res niti sedaj nismo prepričani, da je sklicanje hrvatskega sabora in skupnega parlamenta nezdržljivo v današnjimi prilikami v svetu, ker nas te prilike ne ovirajo in nas ne morejo ovirati, da uspešno izvršimo svoje domače posle.« — Teža mnenja smo tudi mi, z.

Izjava ministrskega predsednika Cvetkovića ob drugi obletnici svoje vlade. Dne 5. t. m. sta potekli dve leti odkar je sestavil vlado sedanjí ministrski predsednik Dragiša Cvetković. Ob tej priliki je dal časnikarjem izjavo, v kateri je dejal med drugim: »Vlada, ki sem jo sestavil 5. februarja 1939, je imela jasno in določeno nalogo, odstraniti vse one težke in izredne notranje razmere, ki so zadnja leta našo državo glede njene notranje ureditve tako močno pretresale. — Glavno in osrednje vprašanje je obstojalo v težkih odnosih med Srbi in Hrvati, ki se je pojavilo že ob ustanovitvi države. Po sestavi vlade sem si prizadeval, da bi pri reševanju teh vprašanj s področja notranje politike odstranil vse, kar je rešitev teh vprašanj oviralo celih 20 let in da opustim tudi vse prejšnje načine reševanja teh vprašanj. Zaradi tega sem v svoji izjavi v parlamentu postavil odločno in jasno zahtevo po rešitvi hrvatskega vprašanja. Moj prvi sestanek z zastopnikom hrvatskega naroda dr. Mačkom je ovrnil vsa nasprotna domnevanja, kakor da se gre za novo taktiko zavlačevanja. Po nekaj mesecih smo delo uspešno dokončali. Temeljni politike sporazuma morejo biti temelji trajne, zdrave in solidne jugoslovanske skupnosti. Ta politika je poročstvo v sedanjih časih in ona edina nam more zagotoviti bodočnost. Ona mora biti osnova naše notranje politike ne samo za nas, ampak tudi za vse tiste, ki v kakršnikoli obliki žele sodelovati v javnem in političnem življenju v naši državi.«

8. zasedanje vrhovnega sovjeta se bo vršilo dne 25. t. m. (Tass).

Samo še Nizozemska Indija nagaja. Japonski listi se pečajo z vprašanjem ustvaritve novega reda v Aziji, kakršnega si želi Japonska. Pri tem prihajajo do zaključka, da se vključitvi v ta novi red upira samo še Nizozemska Indija, dočim so se za to izrekle Mandžukuo, Kitajska, Siam in Francoska Indokina. — Seveda so v Aziji še druge države: kot SSSR, Nova Zelandija, Avstralija, Indija ter številni angleški in ameriški otoki. O teh ne govori japonsko časopisje, kakršno stališče zavzemajo proti japonskemu novemu redu. Seveda je tudi sklicevanje na Kitajsko precej neresno, ker Čankajšek novi red odločno odklanja. Zaenkrat se gre Japoncem seveda zaradi Nizozemske Indije, vse ostalo bi prišlo na vrsto šele pozneje.

Vojaški dogovor Nemčije, Italije in Japonske, ki zavezuje vse tri države, da v gotovih

primerih nastopijo solidarno proti tistemu, katerim bi se ena izmed navedenih držav zapletla v vojno, je imel namen, da odvrne Zedinjene države od vmešavanja v Evropi in podpiranja Anglije, ne pa, da sproži vojno med Japonsko in Zedinjenimi državami, je izjavil japonski zunanji minister Macuoka.

Prva »mirovna pogajanja«. V Tokiu bodo začela te dni prva »mirovna pogajanja« med Francosko Indokino, Siamom in Japonsko.

Kdo je Wendel Willkie? Pred svojim odhodom iz Londona je Wendel Willkie dal izjavo časnikarjem, da je on sam po rodu Nemec. Kajti njegov praded se je nasešil v Zedinjenih državah.

Zedinjene države in Mehika sta poravnali petrolejski spor in bo v kratkem podpisan poseben sporazum med obema državama.

200 trgovskih parnikov bodo začeli graditi v Zedinjenih državah. Nalog za gradnjo je Roosevelt že podpisal.

Za odplačilo dolgov mora imeti zagrebska občina letno v proračunu nad 32 milijonov dinarjev. Pred desetimi leti je zadostovalo v ta namen nekaj nad 20 in pol milijona dinarjev. »Hrvatski dnevnik« pravi, da je to posledica tega, ker

se morala plačevati visoke državne davke in vrhu tega še skrbeti za svoj napredek.

Zagrebska občina plača za najemnine svojih uradov v tujih hišah 4.1 milijona dinarjev letno, dočim je pred desetimi leti plačala samo 2.2 milijona dinarjev.

Smola pri preganjanju framasonov.

preganjanje framasonov se je odločil neki Mirko Glojnaric, da tudi on da svoj prispevek v tem boju. Spisal je knjigo »Masonerija u Hrvatskoj«. Ali samo iz idealizma ali tudi zato, ker je računal, da bi utegnulo pri prodaji knjige ostati nekaj čistega, ni važno. Glavno je, da je pisatelj te dni objavil v »Hrvatskem dnevniku« izjavo, v kateri obžaluje, da je navedel v omenjeni knjižici imena raznih oseb kot masoni, ki pa to niso bili. In kakor se je sedaj prepričal, mu je bilo sploh precej imen podtaknjenih od brezvestnih ljudi. Tako si je tudi Glojnaric pokvaril svoj apetit v boju s framasoni, ki so poleg židov krivi vsega zla na svetu.

Volna zahteva žrtve tudi med našim prebivalstvom. Kmet Martinović in njegova hčerka Milica iz Budve sta podlegla poškodbam, ki sta jih utrpela ob eksploziji tuje mine na obali v Budvi. — Tudi se je neka italijanska tovorna ladja na begu pred sovražno podmornico zatekla v zaliv pri Petrovcu. Podmornica je izstrelila dva torpeda, ki sta se s strašnim pokom razletela ob skalnatih stenah pri Petrovcu. V vasi je popokalo mnogo šip.

Mandlje je operiral zdravnik dr. Avdrenu iz Pančeva neki pacientki, ki pa je umrla v njegovi ordinaciji vsled izkrvavitve. Pacientka je bila jetična. Sodišče je zdravnika obsodilo na 8 mesecev strogega zapor, ker so izvedenci izjavili, da se jetičnim mandlji ne smejo izrezati. Ta vest je vzbudila tudi v Sloveniji veliko pozornost.

Tule valute so tihotapili z Reke v Jugoslavijo prepređeni tihotapci. Prijeli pa so samo dva, ki sta iztihotapila malenkostne vsote. Skupno pa je šlo na ta način čez sušaški most iz Reke v Jugoslavijo iz Italije za okrog 8 milijone lir.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato povcavnaj naročnino takoj!

A. M. de Jong:

[36

Čuden cekovnik

»OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA«

Mereyntje ga je poprosil, da bi mu povedal kakšno povest o tem čudovitem svetniku, ki je pridigal ptičjem in ribam, zato je ostalo vprašanje nerešeno. Kajti Flirefleter je še dodal:

»Ne morem si misliti, da bi ljubi Bog zaprl nebo bitjem, ki jih je ustvaril, pa naj si bo to človek ali živali.«

Toda Mereyntje je vztrajal:

»Živali nimajo duše!« Bilo mu je sicer zelo žal, toda zaradi te nepopolnosti jim ni mogel priznati mesta v nebesih. Zadevo z živalmi, ki so bile naslikane v nebesih nad oltarjem, pa je bilo vendar treba še nekoliko pojasniti. To je bilo zopet izredno težko vprašanje in človek je moral biti starejši ter imeti več pameti, kot pa jo je imel mali Mereyntje, da bi bil mogel vse to razumeti.

Tembolj, ker se je vsiljevalo tudi vprašanje, kaj s cveticami. Skoro vsi svetniki so bili naslikani s cveticami, z velikimi, belimi lilijami in včasih tudi z vrtnicami. No, in cvetlice vendar nimajo duše.

»Ne, Mereyntje, ti se motiš, prav gotovo se motiš. Kar se tiče živali, imaš mogoče prav, toda cvetlice, te pa imajo prav gotovo dušo, prav tako kot ti in jaz.«

Človek ne bi mogel verjeti, toda Flirefleter je rekel to tako prepričevalno, da se Mereyntje ni upal še

naprej upirati. Kljub temu je sklenil, da bo enkrat povprašal župnika. Da, ako bi imele dušo, bi morale priti seveda v nebesa, kajti cvetlice vendar nikdar ne greše, prav gotovo ne. Kako bi naj tudi? Ne vidijo, ne slišijo, negibne so in govoriti ne morejo... Ze se je zopet pojavil zasmeh na Flirefleterjevih ustnicah. Predrzno je trdil, da cvetlice opazujejo človeka, da se gibljejo, na primer zvečer, ko zapro svoje cvetne liste; in sravnica, ali se ne zgane, čim se je človek dotakne? Pripovedoval je o rastlinah, ki žo meso in da je na svoje oči videl, kako so neki veliki, naščeperjeni beli roži od strahu namah odpadli vsi cvetni listi, in to v hipu, ko se je zgodila v njeni bližini neka nesreča...

Mereyntje je bil skoraj prenrčan, da Flirefleter nesramno laže, dasi je vztrajal pri tem, da je vse čista resnica; dodal je, da je videl v Amsterdamu celo neko vodno rastlino, ki lovi žive ribe in jih izsesa in da mu bo poleti pokazal na polju rastlinico, ki lovi muhe... Sedaj Mereyntje ni več vedel, kaj naj si misli o tem. Vse je bilo tako komično, toda tudi tako zapeljivo, da bi bil človek brez nadaljnega verjel. Tako je postajal svet za Mereyntjeja vedno širši in zanimivejši. Odslej je gledal cvetlice čisto z drugimi očmi in počel vse mogoče, da bi se prepričal, ali ga res opazujejo in kaj o njem mislijo; celo prisluškoval je ali se morda kdaj ne pomenkujejo. Toda slišal ni ničesar. Ne, to je nemogoče, je trdil Flirefleter, kajti človeška ušesa gotovo niso dovolj tankočutna, da bi lahko slišale glasove cvetlic.

Nazadnje bi od tega tudi ne imeli veliko, kajti govorico cvetlic bi človek itak ne razumel. Ptiči — da, ti včasih razumejo njih govorico. Zgodi se večkrat,

samo ako človek dobro pazi, pa more videti, kako se kakšen škorec ali drozg ali pa ščinkovec pogovarja s kakšno cvetlico: najprvo ptič nekaj reče, česar ni mogoče razumeti, potem utihne in pogleda cvetlico, ki odgovarja, ne da bi jo bilo mogoče slišati; nato zopet začne govoriti ptič. Včasih je to ljubka, prijelna zabava, toda včasih se pa tudi pošteno skregajo, joj! Potem se ptiču divje naščeperi perje na vratu in ptič začne razjarjeno kričati, da se mu kar zaleti!

Mereyntjeju se je zdela večna škoda, da človek ne more ničesar razumeti, kadar se ptiči in cvetlice pogovarjajo. Pod vplivom čarobnih misli o življenju, ki se je razvijalo vsepovsod okrog njega, so se že davno razpršili vsi dvomi o resničnosti Flirefleterjevega pripovedovanja. Flirefleter je dejal, da rase neke neka rastlina, ki jo je samo treba dati v usta, pa človek razume, kaj se ptički med seboj pogovarjajo; toda na žalost on te rastlinice še ni našel, dasi prav gotovo rase tudi v njuni okolici. Od tedaj naprej je Mereyntje povsod iskal nepoznane rastlinice in jih vtikal v usta, v domnevi, da bi se mu mogoče pa le posrečilo, da bi jo slučajno našel. Toda vse čivkanje in žgolenje ptičev je ostalo čivkanje in žgolenje brez smisla in pomena. In vendar ni izgubil upanja, da bo nekoč našel rastlinico; večkrat sta jo iskala skupaj s Flirefleterjem v travi in med praprotyo v gozdu. Pač sta našla skrbno skrito ptičje gnezdo in sta bila vzhičena nad svojo srečno najdbo, toda rastlinice, ki sta si jo oba tako želela, nista našla. O, ta pomlad je res vzbudila polno novih, nežnih občutkov v Mereyntjeju.

Iz naših krajev

LJUBLJANA

DANES ZVEČER VSI NA PREDPUSTNO ZABAVO v dvorano hotela »Metropol«, nastop glavnega kolodvora. Za obisk se pripravljajo Delavsko glasbeno društvo »ZARJA«.

TRBOVLJE

Vsi na raport. V nedeljo, dne 2. t. m. je sklicel obratovodja J. na obrat vse delavce pri podjetju Dukki z utemeljitvijo, da se jim predtajo rudarsko policijski predpisi. Od 420 delavcev jih je majkalo 160. Vsi ti so bili kaznovani vsak z globo din 10. Seveda je to postopanje podjetja vzbudilo ogorčenje med prizadetimi. Kako pride delavstvo do tega, da mora v nedeljo na raport? To kar je storilo podjetje, zahteva ne samo, da se takoj popravi, ampak tudi, da se delavce, ki so bili pozvani na raport odškoduje s tem, da jim plača najmanj eno četrtino štita, kar bi znašalo z nedeljskimi dokladami, po minimalni mezdji 16.50, ali za vse skupaj din 4890, ne pa da je 160 delavcev moralo plačati din 1600 kn.

Ne povečujte skrbi in ne ustvarjajte zmede! V »Rudniškem konzumu« je te dni nek nastavljenec svetoval odjemalcem, da naj se oskrbe s koruzno moko, ker tudi te ne bo brez nakaznic. Mislimo, da je pametneje take izjave opustiti in ne še povečavati skrbi, ki že itak tarejo rudarske družine in jih tirajo v obup.

HRASTNIK

Predpisi o izdajanju krušnih nakaznic so nepopolni. To pa zaradi tega, ker dobe delavci vsi enako količino moke. Po drugod je stvar urejena tako, da se upošteva delavec, ki so zaposleni pri najtežjem delu še posebej. Steklariji spadajo povsod v najtežjo kategorijo delavcev, zato bi se moralo to tudi pri nas upoštevati. V tej zadevi se je zglasila posebna delegacija na merodajnih mestih in obišla zagotovilo, da bodo tudi steklarski delavci dobili toliko moke oz. kruha kakor rudarji. — Steklar.

Pred kratkim je nekdo zmetal iz kapelice, ki jih je obilo ob cesti proti Dolu, vse kipe raznih svetnikov in svetnic. Vneto so iskali krivce in ugibali na vse strani, kdo naj bi to bil. Sedaj pa so ga iztknili in sicer v osebi nekega fanta, ki pripada družbi, ki tak posel vrši povsem obratno, t. j. da kipe svetnikov ravno postavlja v kapelice in skrbi za njih čiščenje. Sicer nas ne bi zadevala kdo ve kako zanimala, toda ker se je hotelo iskati krivce čisto v drugih vrstah, je le prav, da javnost izve tudi ime tega klavrnega junaka, to pa naj pove »Slovenec«.

»Sirota Marica«, mladinska igra v 4. delu, se bo vprizorila na odru »Vzajemnosti« I v dvorani »Konzumnega društva rudarjev«, v nedeljo, dne 9. t. m. ob 3. uri pop. Igralci se bodo kot vedno, tudi to pot trudili tako, da bo vsakdo zadovoljen. Vstopnina nizka! Priidite!

Zahvala. Podpisani se tem potom najlepše zahvaljujem delavcem v kemični tovarni v Hrastniku, ki so mi ob priliki moje bolezni priskočili na pomoč z lepim zneskom. Vsem darovalcem najlepša hvala. — Krivec Ivan.

ČRNA PRI PREVALJAH

Sladkor so te dni dobili trgovci in so na svojem sestanku zelo kritizirali nepravilno razdelitev. Ugotovili so, da so nekatere trgovine prejele mnogo več sladkorja, tako da so lahko svojim strankam dajale po 1 kg na osebo, med tem ko je nek trgovec na Pristavi, ki ima precej veliko strank, dobil le toliko, da je dajal na osebo samo 10 dkg. Kolikšno razburjenje je bilo, si lahko vsak sam misli. Splošna zahteva trgovcev in ljudi je, da naj se sladkor pravilno razdeli po došlih prijavih in naj to razdelitev napravi občina sama, ki ve, koliko pripada po ključu posameznim trgovinam. V bodoče ne smejo dobiti samo oni zadosti sladkorja, ki znajo to na kakšen način »zvrteč« in trdijo, da je pri njih samih najboljši red ter hočejo imeti vsega zadosti samo za sebe.

Novozapadli sneg je zelo dobrodošel vsem voznikom in kmetom, ki imajo za zvožiti še dosti lesa na razne žage in ker pozimi, ako je dober saninec, zaslužijo malo več, kot poleti. Pa tudi mladina in smučarji so se ga zelo razveselili, ker so se že bali, da bodo prežgadj ob zimsko veselje.

Bojevitost ženske so se steple v nedeljo v neki gostilni so na nazadnje najbolj korajžno vrgle na cesto. Ker se zunaj ni dala miru in je zmerjala, so jo polile z mrzlo vodo, da se je njena znana vroča bojevitost preje ohladila. Ponižana in razžaljena je zagrozila gostilničarki, da jo bo ovadila. Nato je z zmurnjeno obleko odšla.

Pustne veselice ne bo prirejela naša »Vzajemnost«. Odbor je na svoji zadnji seji, dne 2. februarja sklenil, da tudi pustne veselice ne bo prirejela naša »Vzajemnost«. V teh časih, ko je treba vsak dinar obrniti v prave vrhve in če si tako srečen, da ti še kateri ostane, ne da bi ti bilo treba zato pritegniti pas, si lahko srečen, ker ga boš morda že jutri potreboval, ako se spet kaj podraži preko noči. Tudi odpoved skromni veselici kaže, da so slabi časi za nas rudarje.

IZ DRAVSKE DOLINE

Ali bi bilo dovoljeno, da bi sedeli v kakšnem odboru, ki odaja in nadzira dela in materiala, ljudje, kateri bi bili dobavitelji materiala za dotično delo, čeprav samo posredno preko tistega, ki delo izvršuje? Kaj takega vsakakor ne bi bilo v skladu s tankovestnostjo in javnim zaupanjem. Na vsak način bi morali ljudje, ki kaj takega delajo, javno povedati kaj in koliko dobavljajo tistemu, ki dela vrši. Na noben način pa bi taki ljudje ne smeli biti pregledovalci materiala, katerega so dobavili tistemu, ki dela vrši.

MARIBOR

Zopet se pričakuje odpust večjega števila tekstilnih delavcev. V tovarni Hutter in drug je te dni zopet izstopilo iz službe nekaj delavcev, ki so dobili odpoved. Sedaj pa se je med delavci raznesla vest, da bodo menda že prihodnji teden sledili novi odpusti delavcev iz predilnice, kjer je bilo doslej odpuščenih že domala polovico delavcev in delavk. Poleg predilnice pa bo baje odpuščenih tudi v kratkem več delavcev in delavk iz drugih oddelkov, ker silno primanjkuje surovin. Tekstilni delavci so vsled teh odpustov silno razburjeni in z grozo gledajo v črno bodočnost, ko bodo morali poslednji iz obratov, kjer so si doslej služili svoj skromni košček kruha. Med tem pa narašča število brezposelnih z dneva v dan, ki pa razen skromnih podpor iz sredstev, ki so jih zbrale borze dela od delavskih prispevkov, nimajo zaenkrat pričakovati nobene pomoči. V našem listu smo že nešteto krat opozorili na to pereče vprašanje brezposelnih in delno zaposlenih delavcev, vendar se doslej ni ukrenilo še ničesar, da bi bilo omogočeno izdatno podpiranje teh delavcev, ki so ob delo. Povedali smo, da hočejo delavci predvsem zaposlitve, ki jim bo zajamčila primeren zaslužek in odklanjajo ponižujočo miloščino v obliki podpor, toda dokler se vprašanje zaposlitve ne uredi, je vendarle potrebno, da se preskrbijo potrebna sredstva za preživljanje brezposelnih. Teh sredstev pa ne morejo dati delavci in nameščenci, ki so zaenkrat še zaposleni, ker njihov prejemki ne zadoščajo niti za dostojno preživljanje družin. Ta sredstva bi morala dati država oz. industrija, ki je v času dobre konjunktore spravila tudi ves dobiček. Pomnožno opozarjamo, da to vprašanje ne trpi odlašanja, temveč ga je treba takoj rešiti.

Zasnežene ulice in ceste v Mariboru sedaj polagoma čistijo mestni delavci. Ker je pa za padlo toliko snega kot ga ni bilo že dolgo vrsto let, delo seveda le počasi napreduje. Nesreča je hotela, da so se pred tedni še polomili plugi na motoriziran pogon, ki jih, kakor smo poročali, mestna občina ne more takoj nadomestiti oz. popraviti. Zato orjejo zapadli sneg s starimi, lesenimi plugi, pri katerih so poleg močnih konjev morali pomagati tudi delavci. Kljub temu pa se to oranje snega ne da primerjati z delom, ki ga opravijo moderni plugi. Najhuje so vsled tega trpeli te dni mestni avtobusi, ki vzdržujejo promet po mestu, avtobusni promet z okolico pa je bil deloma onemogočen.

Mestni preskrbovalni urad javlja, da posluje v dveh pisarnah in sicer za izdajo moke pekoni in trgovcem v Orožnovi ulici 2-I od 9.—12. ure, za izdajo nakaznic, pritožbe in prijave itd. pa v pisarni, Miklošičeva ul. 1, pritičje, desno od 9.—12. in od 3.—5. ure. — Hišni lastniki oziroma upravitelji in stanodajalci podnajemnikom so dolžni vsako izselitev oziroma vselitev t a k o j javiti Mestnemu preskrbovalnemu uradu, Miklošičeva 1, na podlagi policijskih odjav in prijav.

Brez nakaznic se ne dobi nobene vrste kruha. Pekovski mojstri opozarjajo občinstvo, da se ne dobi nobena vrsta kruha oz. peciva brez živalskih nakaznic, torej tudi ne koruzni kruh, kakor so nekateri domnevali. Izvzeto je le takozvano luksuzno pecivo.

Nov transport otrok iz Nemčije je prijavljen za prihodnje dni preko Maribora v Italijo. Kakor smo že poročali, je pred dnevi en transport otrok, ki jih je odpremlja dunajska občina v svojo kolonijo nekje v Italiji, prispel na tukajšnji kolodvor in bil nato odpremljen dalje.

Posnenjanja vreden zgled. V soboto, dne 1. februarja popoldne sta peljala dva voznika s tremi konji en voz desk po Kralja Petra trgu. Pri koncu otoka, pred palačo Pokojinskega zavoda, kjer se cesta cepi na levo in desno, je voz v snegu običal. Voznika sta na vse načine poskušala spraviti tovor naprej, ampak ni šlo. Med tem časom se je nabralo precej gledalcev in če bi bil vsak le z eno roko potisnil, bi bili ubogi konji reseni v takih primerih običajnega bičanja, ampak tako daleč še srčna kultura ni napredovala. Misliš sem, da bosta voznika še bolj napela biče, ampak sta bila uvidelna in sta poskusila izpeljati tovor samo z dvema konjema, ker s tremi ni šlo. Vlekla sta namreč samo dva, prednji konj, ki je bil sam in pa levi konj pri ojah, desni pri ojah, pa je tiščal nazaj, tako seveda ni moglo iti naprej. Tedaj reče eden od obeh voznikov drugemu: »Ti veš kaj, spreži tega revolucionarja pri ojah in vpreživa sprednjega konja k ojam.« Rečeno, storjeno. Konja sta se skupno in enakomerno nekako ponosno uprla na noge in šlo je, da je kar škripalo. Tisti »revolucionarni« konj pa je potlej prazen krampal za vozom, nekako osramočen in potr. Gledalci so se seveda smejali, ker s tremi konji ni šlo, z dvema pa. Jaz pa sem si mislil pri tem, koliko je takšnih primerov med ljudmi, posebno pa še med delavci, ko bi lahko težko nalogo v boju za obstoj dostikrat izpeljala dva, pa ju tretji ovira in tako padajo biči po njih, dokler se trmastega ne izpreže.

Pregledi podstrešij, kleti in zaklonišč se bodo vršili v teku meseca februarja v območju mestne občine mariborske. S podstrešij, stopnišč itd. morajo biti odstranjene vse gorilive snovi in pripravljena oprema za gašenje ognja, ki ga zanetijo zažgalne bombe. Kovanci po 2 din in 50 para, ki so bili vzeti iz prometa, se lahko zamenjajo do 16. t. m. 10 dinarski pa do 28. t. m. Zamenjavo vrši pošta, davčni urad, Narodna in Hipotekarna banka.

Tečaj za mesarske vajence priredi združenje mesarjev za mesto Maribor v nedeljo, dne 9. t. m. ob 14. uri v Vetrinjski ulici 11-I.

OBRTNIŠKI PLES 8. februarja 1941 ob 20. uri v »Sokolski dvorani«. Vojaška godba.

Družabni večer

V nedeljo, dne 9. februarja s pričetkom ob pol 4. uri popoldne se bo vršil v spodnji dvorani hotela »Orel«

delavski družabni večer,

na kar opozarjamo vse naše naročnike. Igrala bo godba »Glasbenega društva železniških delavcev«. Vstopnina ni.

V slučaju, da bi kdo pomotoma ne dobil vabila, naj se zgłosi v uredništvu in upravi našega lista.

Kako je z benediktinskim samostanom pri nas? Konvent benediktinskega samostana Sv. Pavel v Labudski dolini je pritrdil sklepu opata prelata dr. Odilo Frankla, da se ustanovi za območje Jugoslavije samostojen prioratus maior s sedežem v Dobri vasi in je določil za preživljanje ter vzdrževanje članov tega priorata vsa v Jugoslaviji ležeča zemljišča v okolici Maribora. Ta sklep (listina z dne 6. septembra) je bil predložen za Dobrolovas pristojnemu knezoškofu krškemu z vlogo z dne 18. novembra 1919, s prošnjo, da izda za ustanovitev ordinarijata consensus. Knezoškof Adam krški je tej prošnji ugodil in podelil svoj consensus z dekretom od 26. novembra 1919 št. 3138. Z dopisom od 8. novembra 1919 št. 2911 je krški ordinarijat obvestil Deželno vlado za Slovenijo. Po plebiscitu je bil sedež ordinarijata prenesen v Maribor (izjava dr. Odilo Frankla z dne 26. februarja 1922) in so se zemljišča v mariborskem okolišju dodelila temu prioratu. Da se spravijo sklepi konventa benediktinskega samostana Sv. Pavel in dejansko stanje, ki je nastalo vsled teh sklepov, v sklad s predpisi canonskega prava, proglašajo s tem podpisom opat benediktinskega samostana Sv. Pavel, dr. Richard Strelli, v zvezi s consensusom knezoškofa lavantinskega in z benediktinskega Svete Stolice prioratus magnus; Benediktinski samostan Sv. Pavel v Mariboru za ustanovljenega, ki se naziva: »Benediktinski priorat v Mariboru«. Za preživljanje in vzdrževanje tega ustanovljenega benediktinskega priorata se v smislu sklepa predokazuje vsa ona zemljišča v Jugoslaviji, ki so že pod upravo priora Rožmana Viljama tvorila posebno gospodarsko enoto: Te nepremičnine so: VI. št. 175 k. o. Maribor, vl. št. 105 k. o. Zg. Hoče, vl. št. 32, 33, 34, 35, 269 k. o. Limbuš, 1, 218 k. o. Pekre, 88, 117 k. o. Pivola, 501 k. o. Sp. Radvanje, 2 k. o. Vrhovdol, 1, p. 6, 136 Hrastje, 19 k. o. Jareninski vrh, 40, 41 Krčevina, 37 k. o. Košaki, 7, 8, 43 k. o. Pesniški dvor, 271 k. o. Rošpoli, 48 k. o. Celestina, 26 k. o. Vosek, 19 k. o. Vukovski vrh II. št. 24091-5. — Kraljevi namestniki so odobrili z ukazom od 26. oktobra 1938 št. 109860 na osnovi § 1 in 3 min. naredbes od 13. junija 1938 avstrijskega drž. zak. št. 95, da se v Jugoslaviji naselijo oo. Benediktinci in da se v Mariboru osnuje njihova redovna hiša pod naslovom »Benediktinski priorat« v Mariboru s tem, da se člani tega reda zbirajo izključno iz vrst jugoslovanskih državljanov.

Davčna uprava v Mariboru opozarja zavzance dopolnilne prenosne takse, da je rok za vlaganje prijav podaljšan do 15. februarja t. l.

Z doma sta pobegnila 12 letna dvojčka Peter in Pavel Pirc. Njun oče naproša vsakogar, ki bi ju kje videl, da ga obvesti o tem na tel. št. 20-77 ali pa, da to prijavi policiji oz. orožnikom.

Živiljenjsko zvezo bosta sklenila v nedeljo, dne 9. t. m. naš naročnik in vrli sodrug Dobrič Martin in gđc. Kramberger Miha. Obilo sreče!

Smrtna kosa. Po dolgi bolezni je umrl strugar drž. žel. v pok. Ivan Hoffmann, ki je bil dolgo vrsto let tudi aktiven godbenik »Glasbenega društva žel. del. in uslužbenec«.

Kar v cerkvi krađejo. Zlato zapestnico in verižico je sunila neznanca ženska učiteljici Franciški Pašl iz torbice, ki jo je imela položeno poleg sebe na klopi v Franciškanski cerkvi, med tem ko je bila zatopljena v molitev.

Tudi tonjsko meso krađejo. Mesarju Jos. Hellerju v Vojašniški ulici je neznanec ukradel 5 kg prekajenega konjskega mesa in 2 kg konjskih klobas.

Kap je zadela nekega konja v Kopaški ulici pri prevozu premoaga. Poklicali so živinodravnik, ki je ugotovil, da je konj poginil zadet od kapi.

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičencem svojim vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v nedeljo, dne 9. februarja t. l. g. dr. Velker Hugo, Maribor, Koroška cesta 10, tel. št. 25-75.

Narodno gledališče. Petek, 7. februarja: zaprto. Sobota, 8. februarja ob 20. uri: »Sumljiva oseba«. Red A. Nedelja, 9. februarja ob 15. uri: »Cigan baron«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Dva ducata rdečih rož«. Prvič.

SELNICA OB DRAVI

Šola na Kobanskem Slemenu. Kobanski šolarčki morajo dnevno po pet do osem kilometrov daleč v selniško šolo. V teku je akcija, da se postavi na Slemenu šola. Nekateri so proti temu, zlasti zato, ker bi imel veroučitelj predaleč tja gori, kajti hoditi bi moral iz Selnice, ker je na Slemenu samo podružnična cerkev. Ta pomislek seveda odpade spriču tega, da mora toliko otrok dnevno tako daleč v selniško šolo. V slabem vremenu in v velikem snegu pa so brez šolskega pouka.

JESENICE

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilm »Otrok ljubezni« z Hildo Kralj v glavni vlogi. Med dodatki domač kulturni film in vojni tednik. — Sledi vefilm »Bar pri Rdečem mlinu«.

POSLEDNJE VESTI

O zavzetju Bengazija javlja Reuter, da leži 800 km oddaljen od vzhodišča angleške ofenzive. Važna je luka in rodovitna pokrajina okrog mesta. Mesto je padlo 60 dni po začetku ofenzive. — Mesto Kereno branijo italijanske elitne čete.

Nemško vojno poročilo: Dne 6. t. m. je neka naša podmornica potopila 2 sovražni oboroženi ladji s skupno 12.000 tonami. — Nemška letala so bila na izvidniških poletih nad Anglijo in so minirala luke, na Sredozemskem morju pa so na Malto metala bombe. Sovražnik je skušal z letali preleteti Kanal, toda samo na enem mestu se mu je to posrečilo. — Njegove bombe so zadele zasebne hiše.

Italijansko vojno poročilo: V Cirenajki so bile dne 6. t. m. velike bitke. Na južni fronti v vzhodni Afriki so bili Angleži potisnjeni nazaj. Angleška letala so bombardirala Asmaro v Eritreji brez večje škode. 1 angleško in eno italijansko letalo je bilo sestreljeno.

Angleško vojno poročilo: V noči na 7. t. m. so nemška letala v manjših skupinah napadla angleško ozemlje. — Angleška letala pa so metala bombe na zapadno Nemčijo.

Grško vojno poročilo: Dne 6. t. m. topniški boji in boji izvidnikov.

Avstralska armada v Afriki bo kmalu štela 500.000 mož, je izjavil Menzies, predsednik avstralske vlade.

Poslednji francoski vojaki so dne 16. t. m. zapustili Svico.

Zakon o pomoči Angliji, ki ga obravnava ameriški parlament, bo omejen na pet let.

Ameriški letalec-polkovnik Lindberg se je ponovno izjavil proti pošiljanju orožja v Anglijo.

Kalinin, predsednik SSSR, je čestital Rooseveltu k njegovi ponovni izvolitvi. Roosevelt se mu je v prisrčnih besedah zahvalil. Vsebinsko brzojavke so objavili moskovski listi, Tass.

V vzhodni Turčiji so velike poplave, ki jih je povzročilo naglo tavanje snega.

Posebna komisija za razdelitev volne bo začela poslovanje po vzeledu komisije za razdelitev bombaža. — V kratkem odpotuje v Nemčijo posebna komisija na ogled ondotnih tekstilnih tovarn, kjer se tke blago iz stanične volne, ker se bo to volno v velikih množinah začelo nvažati tudi v Jugoslavijo.

Jugoslovanska ekipa je pri smučarskih tekmah v Cortini d'Ampezzo zasedla peto mesto. Pred nami so Finci in Slovaki.

IZ ČEŠKE

Najvišje cene za časopise. Najvišji urad za določevanje cen v Prazi, ki ga vodi komisar dr. Joachim von Busse iz Berlina, določa tudi prodajne cene vseh tiskovin in je te dni na novo uredil prodajne cene čeških časopisov. Dnevnik običajnega formata do 6 strani bodo stali 40 vinarjev, do 8 strani 50 vinarjev, do 12 strani 70 vinarjev in nad 12 strani (nedeljske izdaje) 1 kroun. Nedeljske izdaje nad 20 strani bodo stale 1.30 kroun, ponedeljniki pa 50 vinarjev. Cene tednikov, mesečnikov in podobno se smejo zvišati največ za 50 odst. proti cenam z dne 20. junija 1939. Če je bila naročnina že naprej plačana, se sme zvišati le s privolitvijo naročnika. Naročnina vseh časopisov sme znašati dve tretjini cene v drobni prodaji. Raznašalci morajo Prodajati za iste cene, le ponoči od 22. do 5. ure zjutraj smejo pribiti 10 vinarjev. Listi pišejo, da so se morale cene povišati zaradi poslabšanja gospodarskega položaja časopisnih podjetij.

Hitlerjev govor o priliki obletnice nemške revolucije je dostavila ČTK vsem češkimi listom v češkem prevodu, ki so ga listi objavili v celoti na 4 straneh.

Ljudski koncerti za delavsko mladino, ki jih prireja v praški Smetanovi dvorani »Občinskega doma«, organizacija »Radosti življenja«, niso vedno polno obiskani, pišejo praški listi. Tako je bil na primer zadnji nedeljski krasni koncert z izvajanjem skladb nemških glasbenikov Glucka in Wagnerja slabo obiskan. Prihodnji koncert bo dne 9. februarja in je na sporedu ruska godba.

Malo mesto Jičín na severnem Češkem ima glasom čeških listov sedaj 25 milijonarjev, a med njimi ni baje nobenega mecena, ki bi podaril mestu kako večjo vsoto za kulturne in socialne potrebe. Te si mora mesto kriti samo iz občinskih sredstev.

Nov češki film za 3.560.000 kroun so začeli izdelovati v praškem Barandovu po zgodovinski povesti Zigmunda Wintra, ki se vrši v mestu Rakovniku. V to svrhu bodo postavili ves rakovniški trg iz srednjega veka za Barandovem in bo sodelovalo nad 1000 oseb, ki bodo vse oblečene v zgodovinske kroje.

Kot najboljša češka filma za leto 1940 sta bila priznana »Babica« režiserja Franciška Čapa, izdelan po pripovedki Božene Němcove in Otokarja Vevre film »Pravljica majnika«. — Kot smo že zabeležili, protektor ne dovoli izvoza novih filmov v inozemstvo.

Čebulo je treba prijaviti. Časopisi objavljajo uradni razglas, da so v več krajih izsledili pridelovalce čebule, ki so si shranili različne količine čebule, ne da bi jo prijavili. Oblast opozarja, da je tako postopanje kaznivo in je dovoljen naknadni rok za prijavo teh zalog čebule. Po tem roku bodo izvršene preiskave in proti krivcem uvedeno najstrožje kazensko postopanje.

IZ SLOVAŠKE

Slovaško gospodarstvo s filmi. Iz Bratislave javljajo, da je na Slovaškem sedaj 162 kinematografov, ki so večinoma v lasti Hlinkove garde. Nekaj jih imajo tudi »Slovaška matica«, »Slovaški Rdeči križ«, a 18 jih je v nemških rokah. 16 kin je v Bratislavi. Za trgovino s filmi ima monopol družba »Nástup«, pri kateri je država udeležena s 51 odst. — Minulo leto so predvajali 138 filmov, med katerimi jih je bilo 93 nemških, 27 ameriških, 12 italijanskih, ostali so bili češki, madžarski, španski in švedski. Programu mora biti dodan še vedno tednik »Nástup«, ki ga izdeluje dunajska podružnica »Ufe« in še kratek kulturni film.

Mrtve dobrine in živi ljudje

Trbovlje, v februarju 1941.

Večkrat slišimo, da si razne delegacije ogledujejo ustanove Bratovske skladnice v Trbovljah, posebno bolnišnico in nove zgradbe, ki se dovršujejo ter se zelo pohvalno izražajo proti upravam teh ustanov. Na krajevnih skupščinah pa slišimo ponovno poudarjati, kako se pri zgradbah štedi in navaja se vsote prihrankov. Te zgradbe bodo brez dvoma zelo koristile onim, ki jim je Bratovska skladnica namenjena: bolnim članom, upokojevcem, vdovam in osirotelim svojcem članov ali upokojevcem. Zdrava pamet nam pa veleva, da v izrednih razmerah ne služi ustanova Bratovske skladnice svojemu namenu, ako se gradijo reprezentativne stavbe, v katerih pa bi srečavali materijelno popolnoma izčrpane članove-zavarovance. Zato je zadnji čas, da glasno povdarimo in brez olepšav pokažemo na žalostne eksistenčne razmere, v katere zapade članstvo te ustanove, kadar je odvisno od preskrbe, ki jo nudi socialno zavarovanje. Črna točka na belnem papirju so — staroupokojevcem. Ti člani bivših Bratovskih skladnic in žrtve dela prejšnjih desetletij, so potisnjeni ob stran. Tudi oni so plačevali prispevke, tudi oni so ustvarjali bogastvo, a danes jih ne pozna ne podjetje in ne zavarovanje. Pri odmeri njihovih pokojnin se ni nikdar upoštevalo eksistenčno možnost in to niti v času, ko se je s sto dinarji dalo nabaviti vsaj nekaj življenjskih potrebščin. V to kategorijo spadajo tudi vdove in sirote staroupokojevcem. Ne varajmo se pa v domnevi, da novo upokojeni rudarji živijo s sedanjimi pokojniki v zavidiivem položaju. Sploh je ves sistem zavarovanja in zavarovancev že v občutni krizi. Zlasti ako se bolni člani zdravijo v bolnišnici, trpijo njihovi svojci skrajno pomanjkanje. Vse dajatve, ki jih prejema zavarovane v obliki denarnih podpor, so pač prikrojene cenam življenjskih potrebščin od pred vojne in tudi takrat so krile komaj 70 odstotkov najnujnejših izdatkov za preživljanje. O sedanjih cenah in njihovi zmogljivosti z dajatvami, ki jih prejme član od zavarovanja, pa raje sploh ne govorimo. O tem so se vršile že različne konference, katerih rezultat je pa ostal navadno samo na papirju. Za pomoč zavarovancem Bratovske skladnice bi se morali nujno izdelati predlogi, ki bi jih ministrstvo za šume in rude odobrilo in vključilo v pravilnik Bratovske skladnice. Imamo na razpolago dovolj težkih izkušenj, kako neverjetno trudopolno je bilo uveljavljanje sedanjega pravilnika po zamujenih letih, od 1919 do 1925. Prepričani pa smo tudi, da so minuli časi, ko se je z zavarovanjem rudarjev delalo politične kupčije, kakor se je to v veliko škodo rudarskega zavarovanja delalo do leta 1925.

Nahajamo se že v dobi, ki zahteva reforme glede prejemkov zavarovancev. Stanje zavarovanja pa je tako, kot je bilo pred l. 1925. Ne smemo več izgubljati časa.

Zavarovanje mora nuditi članom eksistenco v času bolezni, upokojitve, nezgode in svojcem v slučaju smrti zavarovanca.

Do sedaj smo že lahko na račun nizkih dajatvev zavarovanja delali načrte in gradili s sredstvi zavarovanja reprezentativne stavbe, zbirali so se tudi veliki fondi, katerih dosegljivost je v nujnih slučajih zelo otežkočena, da ne rečemo nemogoča. Od sedaj naprej bo pač treba misliti na zavarovanje, jim nuditi za življenje potrebna sredstva in tako usmeriti zavarovanje k pravemu smotru. Sredstva zavarovanja se bodo smela uporabljati tako, da bo zavarovane res zavarovan, ne pa navezan na miloščino ali podpore, da bolnik v slučaju bolezni še bolj opeša, kot pa bi sicer. Stavbe, veliki fondi in visoki prebitki zavarovanja segajo danes naravnost v želodce zavarovancev. Vidimo, da se mnogokrat odmerjajo pravice zavarovancu po parah. Večkrat se uporabljajo vsi v to svrhu vnešeni paragrafi pravilnika, da se zni-

žujejo že itak skromne dajatve zavarovancu. K temu pooblašča seveda pravilnik o zavarovanju, ki je v mnogih primerih čisto mačehovski prikrojen za zavarovance. Zavarovanje je treba urediti tako, da bo življenjska jesen upokojevcem in njihovih svojcev vedro, da ne bodo imeli bolni člani strahu pred bolnišnico ali bolniškim listom, kakor se to že danes dogaja. Jasno je, da mrtve dobrine v stavbah ali milijonske rezerve, ki se kopičijo, ne tešijo lačnih želodcev upokojevcem, ne ogrevajo njihovih udov v bornih in mrzlih domovih, ne nasitijo družinskih članov, če so zavarovanci primorani ostati v bolnišnicah tedne ali celo mesece. Zato je danes življenjska nujnost, da se nudi zavarovancem zadostne dajatve na roko, da ne bo končno iz zavarovanja vseh panog in kategorij, ostala samo še velika in žalostna hiralnica. Najbolj vidni znaki nezadostne oskrbe zavarovanca so pač mrki staroupokojevcem in tudi novoupokojevcem, ki jih srečujemo, ko se plazijo kot sence pred reprezentativnimi stavbami Bratovske skladnice. Drug znak slabega oskrbovanja članov Bratovske skladnice so številne prošnje še neozdravljenih bolnikov v bolnišnicah, da bi smeli zapustiti bolnišnice, ker jih mori zavest, da svojci s polovičnimi dajatvami sploh ne morejo živeti. Nadalje tudi slabo vpliva splošno zdravstveno stanje rudarjev, ker se pod silo razmer vračajo na delo še delno bolni in ne popolnoma okrevani delavci. Osnovna zamisel in glavni cilj zavarovanja mora biti, da se zagotovi obstoj zavarovancev v bolezni in v pokoju. — Zadnja konferenca v tem pravcu je obravnavala samo en del perečih zadev. Zato bodo ti soči prizadetih podprli iniciativno delavsko delegacijo v Bratovski skladnici, da se pomaga zavarovancem in upokojevcem.

Kaj je torej treba storiti?

1. Odstraniti iz pravilnika vse paragrafe, ki direktno škodujejo zavarovancem;
 2. staviti v pravilnik višje dajatve zavarovancem pri vseh panogah zavarovanja in to za 25 odstotkov. To pa naj služi kot temelj normalnemu zavarovanju v normalnem času, z normalnimi življenjskimi pogoji. Temu primerno naj se tudi pritegnejo izdatki, ki se uporabljajo za stavbe, ali zbirajo kot rezerve;
 3. vpeljejo naj se prispevki za izplačevanje draginskih doklad na hranarino, staroupokojevcem in ostalim upokojevcem ter vdovam in sirotam. Prispevke za izplačevanje draginskih doklad naj bi plačevalo en del zaposleno delavstvo, dva dela pa podjetja. Za izplačevanje draginskih doklad naj bi prispevale tudi občine, v višini, kakor so to delale tudi do sedaj. Nadalje bi naj prispevala k draginskim dokladam tudi banovina iz Bednostnega fonda in to z rednimi mesečnimi dotacijami. Draginska doklada na hranarino se naj izplačuje iz sredstev in presežkov povišanega prispevka za bolniško zavarovanje;
 4. iz sredstev prispevkov za izplačevanje draginske doklade vsem navedenim panogam zavarovanja se ne sme ustvarjati nobena rezerva ali fond. Tudi upravni stroški ne smejo obremenjevati izdatkov za doklade;
 5. prispevki, kakor tudi draginske doklade, se morajo avtomatično regulirati bodisi navzgor ali navzdol in to vsako četrtletje;
 6. prispevke za draginsko doklado nezdolnim rentnikom, vdovam in sirotam plačujejo samo podjetja.
- Prispevki za draginsko doklado bodo morali ostati tako dolgi v veljavi, dokler obstoja za to dejanska potreba.

Opozoriti je končno še na to, da čim dalje se bo odlašalo s temeljno ureditvijo že danes perečih gornjih osnovnih pogojev za ureditev zavarovanja pri Bratovski skladnici, tem težje se jih bo izvedlo.

Rudarski zavarovane.

KULTURNI PREGLED

Ingoličevi Lükarji v čeških listih. Založba »Družstveni Prace«, ki jo urejuje pisatelj Karol Novy v Pragi, je letos izdala v češkem prevodu roman slovenskega pisatelja Antona Ingoliča »Lükarji«. Delavski dnevnik »Narodni Prace« v Pragi je objavil dne 30. januarja t. l. v svoji kulturni rubriki zelo simpatično poročilo o tem Ingoličevem romanu, o katerem pravi, da krasno slika medsebojno borbo lükarjev v konkurenčnem boju, kadar pridolajo preveč lüka in prihaja na to na drug motiv, na agrarno reformo, ki je nadaljni motiv tega zanimivega romana, katerega tudi češki čitatelji z zanimanjem čita, ker najde v njem mnogo stvari iz domačih čeških razmer. Kritiki pa graja nekatere pomanjkljivosti v prevodu, ki ga je oskrbel znani prevajalec Bohuš Vybiral, pisatelj in knjižničar v Olomoucu.

Willi Schlamm, bivši urednik nemške socialistične revije »Weltbühne« je izdal v Ameriki knjižico »This Second War of Independence« (druga vojna za neodvisnost.) Obravnava usodo evropskih demokracij. Knjižica je opomin Amerikancem, naj ne delajo istih napak, kot evropski demokraciji.

Moskovski »Pravda« o norveškem pisatelju Knutu Hamsunu. V švicarski »Volksstimme« beremo: »V Moskvi vzbuja pozornost dejstvo, da je »Pravda« prvič po zaključku nemško-norveškega pakta te dni zelo oktro kritizirala pisatelja, ki hvali novi režim na Norveškem. »Pravda« priobčuje intervju Knuta Hamsuna z norveškimi časnikarji, ko Hamsun z velikim zadovoljstvom govori o nemškem režimu na Norveškem, ki tudi znova oživlja norveško umetnost.« Na koncu piše »Pravda«: »Kdo bi si bil mislil, da bo postal nekada tako pogumni Hamsun po duševnem propadanju živ mrlič.« Ass. P.

Zedinjene države imajo 22 milijard dolarjev zlata, ali 81 odstotkov doslej pridobljenega zlata na svetu.

Delavci in vajenci

O vajenškem vprašanju radi mnogo govorimo, storimo pa prav malo. Govorjenje, če praktično nič ne storimo, koristi le prav malo. Sam sem bil pomočnik v večjih obratih in med številnimi vajenci. Zato presojam vajensko vprašanje prav po svoje in morda ne napačno.

Ko pride vajenec v uk, je navadno okoren in neokreten. Tuj svet je delavnic zanj. To velja tudi za mladinske delavce in delavke v industriji. Njihova bodočnost je odvisna od tega, v kakšno okolje pridejo. — Jako važno je, če pride mladi delavec, mlada delavka med resne in uslužne tovariše in tovarišice, ali pa odurne ljudi, ki mislijo, da mora vajenec absolvirati učno dobo pod znamenjem kneftre in grobosti. Ta metoda vzgoje je popolnoma napačna. Taka metoda vzgoje ne more napraviti iz mladega človeka dobrega sodruga, dobrega resnega tovariša. Mladaj vajenec mora videti v svojem tovarišu pomočniku ali sodelavcu ljubeznivega prijatelja, s katerim bo po učni dobi delil tudi sam svojo usodo.

Te napake sem opazoval kot vajenec in pozneje kot pomočnik v raznih delavnicah. Še danes me pograbi jeza, ko se spomnim na nekega pomočnika, ki mi je zaradi malenkosti in neopravičeno zabrusil v lice psovko smrkavec. Mislim sem prej, da so take psovke v delavnicah sploh nemogoče. Ker so tam zreli, resni in civilizirani pomočniki.

TO IN ONO

»Usmrtitev škodljivcev naroda«. DNB. Dne 13. januarja je bil usmrčen Adolf Brandt iz Kriegsfelda, katerega je Izjemno sodišče v Darmstadtu obsodilo kot nasilnega zločinca in škodljivca naroda, ker je skušal zlorabiti za temnitev in pri tem vreči neko ženo iz drvečega vlaka, da bi mogel ukrasti njeno prtljago. Ko je bil zasledovan, je ogrožal zasledovalce z nabito pištolo. Nadalje je bil usmrčen Jurij Christ, rojen v Offenbachu, ki ga je Izjemno sodišče v Darmstadtu obsodilo na smrt kot škodljivca naroda, ker je zagrešil zločin vloga in pri tem izrabil za temnitev.

Nemški gospodarstveniki so prišli v Francijo, da bi se seznanili s tamošnjimi prilikami in proučili možnost nemško-francoskega gospodarskega sodelovanja.

Luksemburška valuta je razveljavljena in je v Luksemburgu odslej nemška marka edino plačilno sredstvo.

Poulični pretepi na Norveškem. Iz Osla prihajajo po poročilu UP vesti, da je prišlo v nekaterih krajih zahodne Norveške do pouličnih pretefov med pristaši kralja Haakona in pristaši vlade Quissinga.

Kuba zopet ustavna država. Prezident Batista je, kakor smo poročali, dne 3. t. m. za-

Za mojega pomočništva sem prihajal v stik v raznih obratih gotovo z več kot dvajsetimi vajenci. Z vsemi temi vajenci sem vedno ravnal popolnoma enako kakor s starejšimi kolegi; govoril z njimi, se posvetoval z njimi in jih celo vikal, kar nekaterim pomočnikom ni bilo všeč. Govoril sem z vajenci o strokovnih in organizacijskih stvareh v zavešti, da morajo moji mladi tovariši biti pač strokovno izvežbani ali da moram tudi že v vajencih vzbuditi zaupanje do skupnosti bodočih tovarišev. Ta metoda se je obnesla. Dobre člane smo dobivali v organizacijo in mnogi tovariši se še danes z nekakim zadoščenjem spominjajo na tako ravnanje z njimi v učni dobi.

To sem hotel navesti kot primer. Pomočniki ne smejo nikdar zanemarjati svojega naraščanja. Predvsem morajo v delavnici ravnati z njimi kot z mladimi tovariši in jih prijateljsko uvajati v pojmovanje delavske solidarnosti. — Mladina ne sme biti kričava, ampak mora vzbujati pozornost z znanjem in delom. Da se to delo še bolj poglobi, naj vsaka delavska in kulturna organizacija vrši praktično izobraževalno delo.

Nikdar se pa ne sme vajeniški naraščaj izrabljati v druge namene, kakor v svrhu gojitve tovarištva in izobrazbe.

Delavska mladina mora biti vzgojena tako, da bo znala ceniti napore prejšnjih generacij, da ne bo nasedala plehkim geslom, ampak se poglobila v čitanje znanstvenih knjig in spisov.

radi nameravanega državnega udara prevzel vso oblast v svoje roke. Kakor poroča UP iz Havane, pa je sedaj predsednik polkovnik Batista zopet obnovil vse ustavne pravice na Kubi.

Willkie je letel iz Evrope v Ameriko na novi letalski progi, ki je najkrajša in ima najugodnejše vremenske prilike. To je bil prvi polet na tej progi.

Kot iz 1001 noči. Pariško časopisje poroča iz Karahije, da je muslimansko prebivalstvo Indije sklenilo darovati svojem verskemu poglavarju Agi Kanu za diamantni jubilej, ki ga bo imel leta 1945 toliko diamantov, kolikor mož tehta. Aga Kan tehta letos 132 kg, to odgovarja 623.000 karatom v vrednosti 25 milijonov dolarjev. Aga Kan je dobil že za svojo petdesetletnico dvakrat toliko zlata, kolikor tehta.

Podplate iz stekla so po dolgih poizkusih začeli izdelovati v Nemčiji. Kakor pravijo poročila, so stekleni podplati boljši, kakor pa leseni, ker se manj obrabijo.

Očala za gledanje pod vodo je izdelal francoski optičar Mandus. S temi očali je mogoče videti pod vodo tako, kot vidi človek izven vode, na suhem.

Nova katoliška tiskarna je začela obratovati v Murski Soboti.

Delavski pravni svetovalec

Kaj so premičnine (Celje)

Vprašanje: Prodal sem posestvo, na katerem imam velik kup peska, ki ga v pogodbi nisem prodal, temveč samo nepremičnino. Ali je pesek tudi premičnina? Nadalje prosim za objavo mojega vprašanja glede tabele za plakatiranje.

Odgovor: Premičnine so stvari, ki se dajo prestavljati brez poškodbe svoje tvarine z mesta na mesto. Pesek lahko torej smatrate kot premičnino. Glede Vašega prejšnjega vprašanja Vas opozarjamo, da zelo površno čitate »Delavsko Politiko«, zlasti pravne svetovalca, ker smo na to Vaše vprašanje odgovorili že v 8. številki »Del. Pol.« z dne 23. januarja t. l.

Bolniški teden v odpovedi (Trbovlje)

Vprašanje: Moj sin je bil zaposlen pri gradbenem podjetju v Ljubljani. Dne 3. januarja t. l. je dobil 14 dnevno odpoved. V tej odpovedi dobi je dne 8. januarja zbolel in bil do 24. januarja v bolniški oskrbi ter dobil tudi hranarino od OUZD. Ko je zahteval pri delodajalcu še plačilo mezde za bolezenski teden, mu jo je delodajalec odklonil, češ da je zbolel že po odpovedi dela. Sklicujejo se na § 231 obrtnega zakona. Ali lahko izterjam kljub temu paragrafu to mezdo?

Odgovor: Delodajalec napačno tolmači § 231 o. z., ker ga je očitvidno le površno prečital. Če bi Vi zboleli šele takrat, ko vam je že potekla odpovedna doba, ne bi imeli pravice do plačila v smislu §a 219 o. z. Ker pa ste zboleli že 8. januarja in je potekla 14 dnevna odpovedna doba šele 17. januarja, vam mora delodajalec plačati mezdo za 1 teden, ker takrat niste mogli vršiti službe vsled nezakrivljene bolezni. Oskrbite si uobzno spridevali in lahko daste tožbo ob sodnem uradu.

Zvočni kino Pobrežje

8. in 9. februarja

DAN POVRAČILA

Kriminalni film!

Kriminalni film!

nem dnevu v Trbovljah na zapisnik s predlogom, da se naj pošlje Obrtnemu sodišču v Ljubljani.

Skrb za nezakonskega otroka (Zagorje)

Vprašanje: Imam nezakonskega otroka, ki je sedaj izpolnil že 17. leto. Izučil se je sirsarske obrti in sem dotlej plačeval preživnino. Nato sem vložil pri sodišču predlog, da se me razreši nadaljnjega plačevanja. Mati je pri sodišču nato predlagala, da bi moral jaz še naprej skrbeti za obleko in obutev otroka, češ da ga bo dala učiti še dve leti v neko posebno šolo v Škofji Loki. Izjavil sem že pred sodiščem, da tega ne sprejemem. Mati mi grozi z novo tožbo. Kaj mi je storiti? Naročnik sem že 4 leta in naročnino redno plačujem tukajšnjemu poverjeniku.

Odgovor: Zakon določa, da ima nezakonski otrok pravico zahtevati od svojih roditeljev njih imovini primerno oskrbo, vzgojo in preskrbo. K oskrbi je zavezan zlasti oče. Sodišče bo torej sedaj sklepalo o tem, če ste nezakonskemu otroku že nudili svojemu premoženjskemu stanju primerno oskrbo, vzgojo in preskrbo. Proti sklepu sodišča, ki ga boste dobili v roke, se lahko še pritožite v 15 dneh na okrožno sodišče, če ne boste zadovoljni z odločbo sodišča. Po našem mnenju je za rudarja že zadostno, če svojega nezakonskega otroka izučijo obrti, ker ste mu s tem omogočili, da si samostojno služi kruh, vsaj takega, kot ga imate Vi sami. Če pa hoče mati poslati sina še na kako »posebno« šolo, je to njena stvar.

Vsakovrstne

odpadke papirja in cunj

kupuje in plačuje po najvišjih dnevni cenah

B. ŽELEZNIK

trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)

Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16

Hakupovalnica: Maribor, Kopalniška in vogal Ptujška-Tržaška c. (Gustaf) 60